že jeho prodlení v plnění bylo obmyslné nebo svévolné. Uváží-li se, že žalující strana teprve v květnu 1927 převzala závod od předcházející firmy, která mu obchod se žalovaným předala k vyřízení, uváží-li se dále, že od doby převzetí závodu žalobcem žalovaný »nezavolal« dodání oleje, nelze se diviti, že žalobce, jsa patrně přebíráním závodu plně zaměstnán, přišel teprve v červenci k tomu, by převzatý závazek splnil. Bylo proto povinností žalovaného, chtěl-li od smlouvy ustoupiti, by po poskytnutí dodatečné lhůty k plnění prohlásil k žalobci (nebo k jeho předchůdci), že ustupuje od smlouvy. To se však nestalo.

Čís. 9204.

Úmluva mezi Československou republikou a republikou Rakouskou ze dne 18. června 1924, čís. 60 sb. z. a n. na rok 1926 o úpravě závazků v rakousko-uherských korunách.

Podle čl. V. třetího dodatečného zápisu ze dne 27. listopadu 1928, čís. 117 sb. z. a n. na rok 1929 jsou povolány k rozhodování o závazcích podle oddílu A soudy příslušné podle jurisdikční normy. Nelze tu použíti předpisu čl. 46 úmluvy čís. 60/26, ať závazek podléhal nebo nepodléhal soupisu.

(Rozh. ze dne 25. září 1929, R II 281/29.)

Žalobce, tuzemec, žaloval vídeňskou firmu o náhradu škody, ježto s ním zrušila předčasně služební poměr. Procesní soud prvé stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud usnesením ze dne 14. června 1929 zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Důvody: Vyřizuje odvolání zkoumal odvolací soud z úřadu, zda nejde o peněžní závazek ve smyslu oddílu I. čl. 1 písm. c) úmluvy mezi Československou republikou a republikou Rakouskou vyhlášené 11. května 1926, čís. 60 sb. z. a n. Otázku tu zodpověděl kladně. Podle žaloby jde o náhradu škody, která povstala žalobci tím, že žalovaná firma zrušila s ním předčasně služební poměr. Podle souhlasného udání stran měl žalobce 26. února 1919 řádné bydliště na území Československé republiky a žalovaná firma měla sídlo na území druhého státu. Smlouva služební, z jejíhož porušení žalobce nárok odvozuje, stala se podle jeho přednesu v době daleko před 26. únorem 1919. Avšak, i kdyby se zato mělo, že jde o nárok na náhradu škody ve smyslu § 1295 obč. zák., stalo se právní jednání, jež jest důvodem jeho nároku, před tímto dnem. Žalobce totiž tvrdil, že dne 2. prosince 1918 vrátil se z vojenské služby a dal se žalované firmě k disposici, načež mu dopisem na jeho právního zástupce dala tříměsíční výpověď. Stalo se tak dopisem ze dne 2. ledna 1919. Jest proto tento den považovati za počátek vzniku žalobního nároku, a to ve starých rakousko-uherských korunách. Jsou proto dány předpoklady shora citovaného článku úmluvy. Podle čl. 46 (3) této úmluvy jest z úřadu spory dosud přerušené ukončiti odmítnutím žaloby pro nepřípustnost pořadu práva. Tento spor byl sice přerušen, avšak neprávem v první stolici opět za-

hájen. Bylo tudíž napadený rozsudek a předcházející mu řízení jako zmatečné podle § 477 čís. 6 c. ř. s. zrušiti a podle § 478 c. ř. s. žalobu odmítnouti.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by znovu rozhodl o odvolání, nehledě k důvodu, pro který zrušil rozsudek.

Důvody:

Nejvyšší soud zabýval se jen otázkou přípustnosti pořadu práva, nepokládaje za vhodné obírati se dalšími otázkami v tomto období sporu, v němž bylo rozhodnuto mezitímným rozsudkem jen o právním důvodu sporné pohledávky. Dnem 5. srpna 1929 nabyl účinnosti zákon ze dne 19. června 1929, čís. 118 sb. z. a n., podle něhož mají moc zákona právní pravidla obsažená ve třetím dodatečném zápise ze dne 27. listopadu 1928, čís. 117 sb. z. a n. Nejvyšší soud posuzuje dnes věc podle právního stavu vytvořeného těmito novými předpisy, nehledě k právnímu stavu z doby napadeného usnesení. Podle sdělení československého zúčtovacího ústavu nebyl sporný nárok přihlášen k soupisu ani u tohoto ústavu ani u rakouského zúčtovacího úřadu. Šlo by tudíž o závazek, o němž mluví články I. a III. třetího dodatečného zápisu, kdyby byl správným názor odvolacího soudu, že šlo o závazek ve smyslu oddílu I. čl. 1 c) úmluvy čís. 60/26. Podle článku V. třetího dodatečného zápisu budou spory o závazcích podle oddílu A, tudíž i o závazcích vytčených pod I a III, rozhodovati soudy příslušné podle zákonných předpisů o příslušnosti soudní. Ustanovení tomu nelze rozuměti jinak, než že k rozhodování o nárocích těch jsou povolány soudy příslušné podle předpisů jurisdikční normy. Nelze proto v žádném případě použíti na sporný závazek předpisů čl. 46 úmluvy čís. 60/26, ať závazek podléhal soupisu čili nic, a netřeba rozhodnouti o správnosti názoru, že jde o peněžní závazek ve smyslu oddílu I čl. 1 c) téže úmluvy.

Čís. 9205.

Pohledávky vyplývající z ustanovení čl. 208 mírové smlouvy Saint Germainské nepříslušejí býv. c. k. eráru (jeho likvidační podstatě), nýbrž nynější republice Rakouské na účet částek dlužných touto republikou z důvodu povinností reparačních, stanovených v VIII. části této mírové smlouvy.

Exekuce zabavením takovéto pohledávky ve prospěch pohledávky za býv. c. k. erárem jest nepřípustná. K této nepřípustnosti jest přihlížeti již při rozhodování o návrhu na povolení exekuce, nikoliv teprve, kdyby a až by reparační komise prohlásila, že odmítá žádost za výplatu.

(Rozh. ze dne 25. září 1929, R II 337/29.)

Soud prvé stolice povolil proti bývalému c. k. eráru k vydobytí a k zajištění peněžité pohledávky exekuci zabavením pohledávky